

Natjecanje u debati

Organizator

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko debatno društvo

Sjedište i adresa državnoga povjerenstva

Agencija za odgoj i obrazovanje,
Donje Svetice 38, 10 000 Zagreb

Hrvatsko debatno društvo

Berislavićeva 16, 10000 Zagreb
hdd@hdd.hr

Predsjednica državnoga povjerenstva

Darija Jeger, struč. spec. rel. publ.
Hrvatsko debatno društvo, Berislavićeva 16
telefon: 099/404 6525; e-mail: darija.jeger@azoo.hr

Ciljevi natjecanja

- razvijanje kritičkog mišljenja o različitim društvenim i etičkim problemima
- razvijanje tolerancije prema različitim idejama, stavovima, kulturama te prema etničkoj, rasnoj i spolnoj pripadnosti
- stvaranje vlastitog stava o različitim problemima u društvu
- poticanje interaktivnog učenja te stavljanje učenika u poziciju subjekta i aktivnog sudionika u stjecanju znanja
- razvijanje timskog rada i suradnje
- razvijanje vještina za cjeloživotno učenje
- razvijanje retorike
- poticanje na aktivno sudjelovanje u životu zajednice.

Vremenik natjecanja

Županijsko: osnovne škole/srednje škole: **do 28. ožujka 2021.**

Državno: **14. – 15. svibnja 2021.**

Razine i kategorije natjecanja

- Natjecanje u debati odvija se na dvije razine: županijskoj i državnoj.
- Ako u županiji nema dovoljno debatnih klubova (u dalnjem tekstu „klubova“), radi podizanja kvalitete natjecanja može se u predviđenim terminima organizirati međužupanijsko natjecanje.
- Županijska natjecanja odvijaju se posebno za osnovne škole, a posebno za srednje škole.
- Državno natjecanje obuhvaća obje kategorije: učenike osnovnih i učenike srednjih škola.
- Za organizaciju bilo koje razine natjecanja potrebno je sudjelovanje barem 12 ekipa iz 4 različita registrirana debatna kluba koji će se natjecati u istoj kategoriji. U slučaju da se prijavi manji broj ekipa od navedenog, Državno povjerenstvo ima pravo odlučiti hoće li se natjecanje održati. Ako se odlukom Državnoga povjerenstva natjecanje održi, na državnu razinu natjecanja može proći samo jedna ekipa.

- Provedbena povjerenstva dužna su osigurati regularnost natjecanja na svim razinama te uskladiti uvjete odvijanja natjecanja s ovim uputama.
- Na državno natjecanje upućuju se ekipe prema kvoti koju odredi Državno povjerenstvo, a prema proporcionalnoj zastupljenosti broja klubova, broja natjecatelja i rezultata natjecanja na županijskoj, odnosno međuzupanijskoj razini. Iznimno, ako se odlukom Državnoga povjerenstva održi natjecanje na kojem sudjeluje manji broj ekipa od propisanog, na državnu razinu natjecanja prolazi samo jedna ekipa.
- Po završetku županijskih i međuzupanijskih natjecanja Državno povjerenstvo određuje omjere za kvalifikaciju na natjecanje i obavještava klubove i škole koje su se ekipe i natjecatelji plasirali na državno natjecanje.
- Prilikom računanja proporcionalne zastupljenosti ekipa na državnom natjecanju, Državno povjerenstvo se vodi sljedećim smjernicama:
  - Ako se dogodi da zbog velike razlike u broju ekipa između natjecanja određeno natjecanje ima srednju vrijednost manju od 0.49, natjecanje s najviše kvalificiranih ekipa gubi jedno mjesto i s toga mjesta odlazi pobjednička ekipa s natjecanja čija je srednja vrijednost manja od 0.49.
  - U slučaju održavanja međuzupanijskog natjecanja, Državno povjerenstvo ima pravo podijeliti rezultate natjecanja na više kategorija prema geografskom ključu ako je više od 12 ekipa iz barem 4 registrirana debatna kluba došlo na natjecanje izvan županije u kojoj se održava matično natjecanje.
  - Državno povjerenstvo nema pravo mijenjati broj ekipa i natjecatelja mimo provođenja jedinstvene formule osim u sljedećim slučajevima:
    - Minimalan broj ekipa, odnosno natjecatelja za održavanje državnog natjecanja u pojedinoj kategoriji (SŠ i OŠ) je 12.
    - Sa svakoga održanog županijskog ili međuzupanijskog natjecanja, koje je provedeno sukladno Posebnim pravilima za provedbu Natjecanja u debati, mora se plasirati barem jedna ekipa prema pravilima iz točke 7.7. ako nije u suprotnosti sa točkom 7.11.
  - Na državno natjecanje mogu se plasirati isključivo ekipe s minimalno jednakim brojem pobjeda i poraza. Ako bi se prema rezultatima jedinstvene formule na državno natjecanje plasirala ekipa koja ima više poraza od pobjeda, Državno povjerenstvo obavezno je intervenirati oduzimanjem plasmana ekipi u pitanju. Slobodno mjesto s tog natjecanja dodjeljuje se natjecanju sa sljedećom najvećom srednjom vrijednosti.

Sastav ekipa i natjecatelja

- Na svim razinama natjecanja mogu sudjelovati svi registrirani debatni klubovi.
- Na ekipno natjecanje se prijavljuju isključivo registrirani klubovi koje prijavljuju isključivo škole.
- Registar voditelja klubova i debatnih klubova vodi i potvrđuje Hrvatsko debatno društvo te ga najkasnije 1. siječnja tekuće školske godine dostavlja Državnom povjerenstvu.
- Debatni klub mora uz odgovarajuće potvrde biti upisan u registar najkasnije do 1. prosinca tekuće školske godine.
- Pravo sudjelovanja na ekipnom natjecanju u kategoriji osnovnih škola imaju svi učenici i učenice 7. i 8. razreda. U iznimnim slučajevima može se uputiti molba Državnom povjerenstvu da se dopusti natjecanje i učenika 6. razreda, samo kao jednog člana ekipa u kojoj druga dva člana moraju biti učenici 7. ili 8. razreda.
- Pravo sudjelovanja na natjecanju u kategoriji srednjih škola imaju učenici i učenice iz sva 4 razreda.

- Ekipu čine tri učenika te se samo tročlana ekipa ima pravo natjecati na županijskoj i državnoj razini natjecanja.
- Pravo nastupa za debatni klub imaju svi učenici škole u kojoj klub djeluje, a koji odgovaraju prethodnim uvjetima.
- Pojedinu školu na natjecanju mogu predstavljati samo učenici koji je pohađaju. Iznimno, školu mogu predstavljati i učenici koji je ne pohađaju: u slučajevima kad je riječ o učenicima putnicima, učenicima slabijih ekonomskih mogućnosti, učenicima sa zdravstvenim problemima te učenicima koji pohađaju školu u kojoj nema debatnog kluba. O ovim se slučajevima pisanom molbom najmanje 15 dana prije održavanja natjecanja obavještava Državno povjerenstvo koje svaki zahtjev razmatra te odlučuje o tome hoće li ga ili neće odobriti.
- Učenici koji će na natjecanju predstavljati drugu školu od one koju pohađaju, uz prijavu moraju priložiti:
  - pismenu suglasnost ravnatelja škole iz koje je učenik
  - pismenu suglasnost ravnatelja škole u kojoj djeluje debatni klub i za koju će učenik u pitanju nastupati.
- Suglasnost nema službenu formu ali mora sadržavati podatke o učeniku koji nastupa na natjecanju, podatke o mentoru pod čijom će odgovornosti nastupati, te razloge zbog kojih učenik nastupa za drugu školu.
- Ekipe koje sudjeluju na natjecanjima deklariraju se kao klub određene škole, a ne mogu predstavljati više njih.
- Ekipe koje se natječe sastavljene su od tri člana, a natječe se pod nazivom škole iz koje dolaze, osim ako Državno povjerenstvo ne dopusti drugačije imenovanje ekipa.
- U slučaju sumnje u status debatnog kluba Županijsko povjerenstvo ima pravo konzultirati Državno povjerenstvo i Hrvatsko debatno društvo
- Ekipe koje ne odgovaraju ovim propisima podložne su diskvalifikaciji s natjecanja u bilo kojem trenutku, bez obzira na prihvatanje prijave ili trajanje natjecanja.

Sadržaj i tijek natjecanja

- Ekipno natjecanje se na svim razinama odvija tako da se sučeljavaju po dvije ekipe od isključivo tri člana (istovremeno više njih), uz suđenje suca koji vodi zabilješke na propisanim formularima, donosi presudu o pobjedi te bodovno vrednuje pojedinačne govore – govornike.
- Učenici osnovnih škola debatiraju u *Karl Popper* formatu, a učenici srednjih škola u *World Schools* formatu.
- Ekipno natjecanje se odvija kroz kola na zadatu tezu, a broj kola po danu utvrđuje Državno povjerenstvo. S obzirom na broj ekipa koje sudjeluju na pojedinom natjecanju, određuje se broj kola na tom natjecanju i to po kriteriju jasne i efikasne diferencijacije uspjeha ekipa.
- Ždrijeb sučeljavanja, praćenje kola, rangiranje u tijeku i konačni rang obavljaju se u posebnom odjelu koji prikuplja i obrađuje formulare sudaca, a sve pomoću posebnoga računalnog programa koji osigurava Hrvatsko debatno društvo.
- Državno povjerenstvo imenuje voditelja i pomoćnika odjela obrade podataka i vodi njihov rad.
- Suđenje u tijeku svih razina natjecanja provode isključivo suci, osposobljeni profesori, vanjski suradnici i studenti koje predlaže Hrvatsko debatno društvo sa svoje liste sudaca. Državno povjerenstvo utvrđuje konačnu listu sudaca.
- Državno povjerenstvo, na prijedlog Hrvatskoga debatnog društva, imenuje i glavnog suca natjecanja. Glavni sudac natjecanja je član Državnoga povjerenstva, ako je to moguće, te u svrhu praćenja regularnosti suđenja može zastupati cijelo Državno povjerenstvo. Članovi Državnoga povjerenstva i glavni sudac prate regularnost suđenja.

- Državno povjerenstvo može preuzeti ulogu glavnog suca. U tom slučaju Državno povjerenstvo preuzima sve funkcije glavnog suca i odluke koje iz te funkcije proizlaze Državno povjerenstvo donosi konsenzusom.
- Teze za osnovne i srednje škole za sve razine natjecanja donosi Državno povjerenstvo na prijedlog Hrvatskoga debatnog društva, a teze moraju biti primjerene razvojnoj dobi učenika.
- Dvije ekipe se mogu tijekom natjecanja susresti najviše dva puta, pri čemu u drugoj zajedničkoj debati moraju biti na suprotnim stranama u odnosu na prvu zajedničku debatu.
- U neparnim kolima strana je određena slučajno, a u parnima ekipa debatira na strani suprotnoj u odnosu na prethodno neparno kolo. Ovo se pravilo može zanemariti ako je to iz tehničkih razloga neizbjegljivo, a odluku o tome donose glavni sudac i voditelj turnira.
- U 1. i 2. kolu parovi ekipa se određuju nasumično.
- U dalnjim kolima parovi se određuju prema *high – low (with brackets)* pravilu.
- Plasman ekipa u eliminacijska kola (ako je primjenjivo) određivat će se ovim redoslijedom: broj pobjeda, broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić. Odstupanje od ovog redoslijeda dopušteno je ovisno o tehničkim mogućnostima programa za vođenje turnira, a odluku donosi glavni sudac natjecanja.
- Osim na osnovi rezultata eliminacijskih kola, konačni plasman ekipa određivat se ovim redoslijedom: broj pobjeda, broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić. Odstupanje od ovog redoslijeda dopušteno je ovisno o tehničkim mogućnostima programa za vođenje natjecanja, a odluku donosi glavni sudac natjecanja.
- Plasman govornika određivat se ovim redoslijedom: broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić. Odstupanje od ovog redoslijeda dopušteno je ovisno o tehničkim mogućnostima programa za vođenje natjecanja, a odluku donosi glavni sudac natjecanja.
- Na natjecanju je dopušteno koristiti pisane i tiskane materijale, uključujući knjige, časopise, vlastite bilješke i sl., osim u pripremi *ad hoc* teze.
- Tijekom govora i unakrsnih ispitivanja nije dopušteno u svrhu argumentacije koristiti rezvizite, kao što su grafikoni, slike i slično.
- Tijekom debate dopušteno je dodavanje manjih bilješki govorniku ili govornici. Sudac ima pravo zaustaviti ovo ako procijeni da se radi o prevelikom utjecaju na sadržaj govora.
- Odstupanja od pravila moguća su ako glavni sudac na početku natjecanja odredi prilagodbe, o čemu će sudionici pravovremeno biti obaviješteni.

Mogućnost žalbe

- Tijekom natjecanja, ako se uoče nepravilnosti, moguće je podnijeti žalbu.
- Žalba mora biti najavljena i podnesena prije nego započne kolo nakon sporne debate, odnosno do kraja dana ako se radi o zadnjem kolu tog dana. Glavni sudac i Državno povjerenstvo smiju u iznimnim slučajevima produljiti rok za podnošenje žalbe.
- Žalba mora biti u pisanim oblicima, a u ime pojedinačnog člana ekipe ili cijele ekipe žalbu upućuje učitelj/nastavnik – voditelj ili osoba koja za pratnju učenika ima odobrenje škole koju zastupa. Žalba se upućuje glavnom sucu koji je prosljeđuje Državnom povjerenstvu, a ono odlučuje o njezinoj osnovanosti ili je odbacuje uvezvi u obzir preporuku glavnog suca, o čemu u pisanim oblicima obavještava sve uključene.

- Ako se utvrdi da je žalba osnovana, Državno povjerenstvo može diskvalificirati ekipu koja je uzrokovala nepravilnosti i time narušila kvalitetu natjecanja, ili odrediti druge mjere razrješenja žalbe.
- Diskvalificirati se mogu ekipe, suci ili voditelji ako se tijekom natjecanja neprimjereno ponašaju – ne poštaju pravila i vremenske odrednice natjecanja (sukladno vremeniku natjecanja).
- Odluku o diskvalifikaciji donosi Državno povjerenstvo uz konzultaciju s glavnim sucem.
- Za sve situacije koje nisu predviđene ovim uputama, nadležni su glavni sudac turnira i tehnički voditelj turnira koji odluke moraju donositi konsenzusom, a prije primjene odluku mora potvrditi većina članova Državnog povjerenstva.

Obaveze sudaca

- Suci su dužni obavijestiti voditelja turnira, za vrijeme registracije, o tome kojim ekipama i natjecateljima ne mogu suditi. Suci ne mogu suditi ekipama i natjecateljima u čijem su pripremanju sudjelovali, ekipama u kojima debatiraju debatanti s kojima su oni nekada debatirali na turniru ili ako su rodbinski povezani s nekim od članova ekipe ili natjecatelja.
- Sudac mora biti osoba koja je prethodno prošla propisanu edukaciju za suca te položila sudački ispit.
- U preliminarnim kolima ekipnog natjecanja svaku debatu sudi jedan sudac.
- Sudac je zadužen da se debata odvija po pravilima formata debate.
- Sudac je zadužen za disciplinu za vrijeme debate.
- Sudac smije po vlastitoj procjeni udaljiti publiku iz prostorije radi očuvanja discipline.
- Sudac za vrijeme debate ne smije komentirati debatu.
- Sudac je dužan ne ponašati se na način za koji se može pretpostaviti da ometa debatante.
- Sudac presudu donosi samostalno.
- Sudac je dužan javno objaviti pobjednika i dati obrazloženje svoje presude.
- Sudac ne smije tijekom trajanja čitavog natjecanja iznositi individualne bodove nikome osim voditelju natjecanja i glavnom sucu.
- Sudac mora, osim iz opravdanih razloga, što procjenjuje glavni sudac natjecanja, donijeti presudu unutar 15 minuta od završetka debate.
- Sudac je dužan osobno dostaviti ispravno i potpuno popunjeni sudački obrazac u *tab* prije početka sljedećeg kola.
- Ako u prostoriji za debatu nema mjerača vremena, sudac je dužan sam mjeriti vrijeme.
- Promjena suca u pojedinoj debati se događa samo uz dopuštenje glavnog suca, ili ako se radi o tehničkoj greški, uz dopuštenje tehničkog voditelja natjecanja.
- Glavni sudac ima diskrecijsko pravo udaljiti suca s natjecanja ako smatra da je to opravdano.

Prijave

- Prijave za natjecanja na županijskoj, odnosno, međuzupanijskoj razini, šalju se povjerenstvima imenovanim od strane županijskih odjela.
- Prijave na natjecanja mogu poslati isključivo škole. Prijavljanje ostalih institucija ili udruga nije dopušteno.
- Klubovi koji djeluju izvan škola mogu se uz dogovor s ravnateljima škola prijavljivati u ime pojedine škole.
- Škola prijava učenike na propisanoj *online* prijavnici Agencije za odgoj i obrazovanje i odgovorna je za točnost podataka.
- Predsjednici županijskih povjerenstava dužni su izvješća o realizaciji županijskih/međuzupanijskih natjecanja s postignutim rezultatima/rangovima pojedinih ekipa dostaviti

elektroničkim putem Državnomu povjerenstvu najkasnije tjedan dana od završetka natjecanja da bi se pravovremeno mogli pozvati odabrani sudionici na državno natjecanje.

- Popis pozvanih učenika/ca na državnu razinu objavljuje se na internetskoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje. To se ujedno smatra i javnim pozivom na državnu razinu natjecanja pa se učenici/e neće dodatno pozivati pisanim pozivom na adresu škole.
- Državno povjerenstvo ima pravo unaprijed odrediti pravila kojima se određuje formula o broju ekipa i natjecatelja koje pojedini klub, odnosno škola može prijaviti. Ova pravila moraju biti pravodobno objavljena.
- Prilikom prijava ekipa županijsko povjerenstvo ima pravo odrediti maksimalan broj ekipa koje pojedini klub može prijaviti. Ovo se pravilo može uvesti i naknadno, najkasnije pet dana prije početka natjecanja. Ova pravila moraju bit jednako primjenjiva na sve sudionike i odobrena od Državnog povjerenstva.
- Županijsko povjerenstvo ima pravo uvjetno prihvati ekupe ili natjecatelje u slučaju da postoji mogućnost osiguravanja uvjeta za nastup svih ekipa, odnosno natjecatelja.
- U iznimnim situacijama, Državno povjerenstvo smije dopustiti zamjenu jednog člana ekupe prilikom prijave na državno natjecanje, za što je mentor ekupe dužan unaprijed poslati molbu Državnom povjerenstvu.
- Ako neka od ekipa pozvanih na državno natjecanje odustane od sudjelovanja na natjecanju, na državno se natjecanje poziva sljedeće plasirana ekipa, sukladno prethodno navedenim pravilima o pozivanju ekipa s pojedinih županijskih natjecanja.

Automatske pobjede/porazi i diskvalifikacija ekupe i natjecatelja

- Ekipama za vrijeme debate nije dopušteno korištenje elektronskih uređaja kao što su računala, mobilni telefoni i sl., osim u svrhu mjerena vremena govora.
- U slučaju da sudac sumnja da ekipa namjerno koristi lažne dokaze i/ili namjerno navodi lažne/krive izvore, treba najprije presuditi debatu uz pretpostavku da su podaci istiniti, odnosno da nije riječ o namjernom varanju, a zatim je dužan obratiti se glavnom sucu radi utvrđivanja točnosti spornih podataka. Ako glavni sudac utvrdi da je ekipa koristila lažne podatke, ta će ekipa biti diskvalificirana s turnira. Pobjeda će se u toj debati automatski pripisati suprotnoj ekipi, a individualni bodovi govornicima nediskvalificirane ekupe ostat će onakvi kako ih je sudac prvotno dodijelio.
- Ekupe ne smiju kasniti na debatu više od 15 minuta, osim u iznimnim okolnostima, o čemu odlučuju glavni sudac i tehnički voditelj turnira. U protivnom se pobjeda automatski pripisuje suprotnoj ekipi, pri čemu se toj ekipi broj individualnih bodova za tu debatu dodaje kao prosječni broj bodova u debatama do tada. Svim članovima ekupe koja je na tu debatu zakasnila dodjeljuje se minimalan broj individualnih bodova.
- Sva tri govornika ekupe moraju održati svoj govor. U protivnom se pobjeda automatski pripisuje suprotnoj ekipi. Govornicima koji su održali govore dodjeljuju se bodovi prema sučevoj procjeni (u dogovorenom rasponu), a govorniku koji nije održao govor dodjeljuje se 0 bodova.
- Ako jedna od ekipa pred debatu prije ili za vrijeme same debate, svim govornicima te ekupe dodjeljuje se 0 individualnih bodova, a suprotnoj ekipi automatski se dodjeljuje pobjeda i prosječan broj individualnih bodova iz prethodnih debata. Ekipa koja je predala debatu diskvalificira se iz dalnjeg natjecanja.
- Dužnost je sudaca koji sude pojedine debate, izvijestiti glavnog suca o situacijama za koje je relevantno neko od ovih pravila. Glavni sudac dužan je razmotriti situaciju te na temelju opravdanih razloga utemeljenih na pravilima iz spomenutih točaka donosi odluku o diskvalifikaciji ekipa s pojedinih kola, odnosno čitavog turnira.

- Ako na turniru postoje *ad hoc* debate, primjenjivat će se specifična pravila koja će se objaviti najkasnije 5 dana prije početka turnira.
- Odstupanja od pravila iz ovog stavka su moguća ako glavni sudac na početku odredi drukčije.

Priznanja, pohvalnice i zahvalnice

- Priznanja za osvojena mjesta u ekipnom natjecanju dobivaju:
  - tri prvoplasirane ekipe (s imenima članova ekipa i imenom škole iz koje dolaze) u kategoriji osnovnih i srednjih škola
  - tri prvoplasirana govornika – pojedinačno u kategoriji osnovnih škola
  - tri prvoplasirana govornika – pojedinačno u kategoriji 1. i 2. razreda srednjih škola
  - tri prvoplasirana govornika – pojedinačno u kategoriji 3. i 4. razreda srednjih škola
- Pohvalnice za sudjelovanje dobivaju:
  - svi učenici koji su sudjelovali – pojedinačno, u svim kategorijama.
- Zahvalnice za sudjelovanje dobivaju:
  - mentori – voditelji debatnih ekipa, odnosno natjecatelja
  - suci
  - škola – domaćin.
  - članovi Državnog povjerenstva.

Međunarodna natjecanja

S obzirom na veliki broj međunarodnih debatnih natjecanja i turnira, Hrvatsko debatno društvo pri ocjeni kvalitete natjecanja uzima u obzir ispunjavanje sljedećih kriterija:

- za osnovnu školu – na natjecanju sudjeluje najmanje 22 ekipe iz najmanje 4 države;
- za srednju školu – na natjecanju sudjeluje najmanje 32 ekipe iz najmanje 8 država.

Napomena:

Agencija za odgoj i obrazovanje prikuplja, obrađuje, koristi i štiti osobne podatke učenika i mentora sukladno Općoj uredbi o zaštiti podataka i Pravilima Agencije o zaštiti osobnih podataka u svrhu sudjelovanja na natjecanju/smotri koja su javno dostupna na mrežnoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje (www.azoo.hr).

Učenik, odnosno roditelj ili skrbnik za maloljetnog učenika daje posebnu privolu da se fotografija i snimak tijeka održavanja natjecanja/smotre i radovi učenika javno objavljuju.

Škole su dužne dokumentaciju o natjecanju/ smotri, uključujući i prikupljene privole, čuvati do kraja školske godine u kojoj je natjecanje/ smotra provedeno/a.

ČLANOVI/CE DRŽAVNOGA POVJERENSTVA NATJECANJA U DEBATI

1. Izeta Colarić, prof., Osnovna škola Zapruđe, Zagreb
2. Vesna Grubić, prof., Osnovna škola „Manuš“, Split
3. Darija Jeger, bacc. rel. publ., Hrvatsko debatno društvo, Zagreb, predsjednica
4. Nada Kegalj, prof., Osnovna škola Podmurvice, Rijeka
5. Bojan Marjanović, dipl. sociolog, Hrvatsko debatno društvo, Zagreb
6. Dunja Marušić Brezetić, prof., I. gimnazija, Zagreb
7. doc. dr. sc. Boško Picula, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti, Zagreb

Napomena

Uporaba imenica (učenik, učitelj, nastavnik, voditelj) u tekstu podrazumijeva osobe ženskog i muškog spola, dakle: učenice/ učenike, učiteljice/ učitelje, nastavnice/ nastavnike, voditeljice/ voditelje.

PRAVILNIK OSNOVNOŠKOLSKIH ŽUPANIJSKIH NATJECANJA U DEBATI

I. FORMAT U KOJEM SE ODVIJA NATJECANJE

1. Format natjecanja je *Karl Popper*.
2. Tezu natjecanja određuje Županijsko povjerenstvo.
3. Govori su u trajanju 6/5/5 minuta.
4. Unakrsna ispitivanja su u trajanju od 3 minute.
5. Na natjecanju se natječu isključivo ekipe od 3 člana.

II. ORGANIZACIJA NATJECANJA

6. Organizatori natjecanja su Hrvatsko debatno društvo, Agencija za odgoj i obrazovanje i županije, odnosno Grad Zagreb.
7. Upravni odbor udruge Hrvatsko debatno društvo na prijedlog Županijskog povjerenstva imenuje glavnog suca turnira i tehničkog voditelja turnira (voditelja *taba*).
8. Glavni sudac zadužen je za provedbu ovog Pravilnika na natjecanju.
9. Tehnički voditelj turnira zadužen je za određivanje parova u debatama i dodjelu sudaca.
10. Žalbe na rad tehničkog voditelja i glavnog suca podnose mentori debatanata u roku 3 dana od završetka natjecanja u pisanom obliku provedbenom povjerenstvu, koje je dužno kontaktirati relevantna povjerenstva za natjecanja.
11. U plasman ekipa i govornika tijekom natjecanja uvid mogu imati jedino tehnički voditelj turnira i osobe koje mu pomažu te glavni sudac turnira.

III. PRIJAVE NA NATJECANJE

12. Ekle prijavljuju isključivo registrirani voditelji klubova.
13. Ekle na natjecanju mogu sudjelovati isključivo kao predstavnici škole.
14. Ekle se prijavljuju nadležnom tijelu u predviđenom roku na propisanoj *on-line* prijavnici koja se objavljuje na internetskoj stranici www.azoo.hr.
15. Prilikom prijava ekipa Županijsko povjerenstvo ima pravo odrediti maksimalan broj ekipa koje pojedini klub može prijaviti. Ovo se pravilo može uvesti i naknadno, najkasnije 5 dana prije početka turnira.
16. Županijsko povjerenstvo ima pravo uvjetno prihvati ekle u slučaju da postoji mogućnost osiguravanja uvjeta za nastup svih ekipa.

IV. EKIPKOJE SUDJELUJU NA NATJECANJU

17. Na natjecanju sudjeluju isključivo ekipe koje su se prijavile nadležnom tijelu u predviđenom roku u svom tročlanom sastavu.
18. Ekipa debatira u istom sastavu kroz cijeli turnir. Iznimke su moguće tijekom turnira, ako glavni sudac i tehnički voditelj turnira ustanove da je riječ o opravdanim razlozima, pri čemu je moguća jedna zamjena jednog govornika. Zamjeni govornik mora biti debatant koji nije sudjelovao na tom turniru u sklopu neke druge ekipe, a poželjno je da dolazi iz istog kluba kao i ostatak ekipe.
19. Imena ekipa sastoje se od imena kluba i rednog broja.
20. Voditelj turnira ima pravo bez konzultacije s ekipama promijeniti ime ekipe prije početka natjecanja, a popis ekipa i članova ekipa mora biti javno objavljen prije početka prvog kola.
21. Ekipa nakon prijave nema pravo mijenjati ime ekipe. Posljedice mijenjanja imena ekipe bez dogovora s voditeljem turnira ne mogu biti osnova za žalbu.
22. Na natjecanju je dopušteno koristiti isključivo pisane i tiskane materijale, uključujući knjige, časopise, vlastite bilješke i sl., osim u pripremi *ad hoc* teze.

23. Tijekom govora nije dopušteno u svrhu argumentacije koristiti rekvizite, kao što su grafikoni, slike i slično.
24. Tijekom debate dopušteno je dodavanje manjih bilješki govorniku. Sudac ima pravo zaustaviti ovo ako procjeni da se radi o prevelikom utjecaju na sadržaj govora.
25. Odstupanja od pravila iz točaka 21, 22. i 23. moguća su ako glavni sudac na početku turnira odredi prilagodbe, o čemu će sudionici pravovremeno biti obaviješteni.

V. NATJECANJE

26. Turnir ima 6 kola.
27. U iznimnim slučajevima uz konzultacije s organizatorima natjecanja i Upravnim odborom Hrvatskog debatnog društva moguće su promjene broja kola na manji broj.
28. Dvije ekipe mogu se tijekom natjecanja sresti najviše dvaput, pri čemu u drugoj zajedničkoj debati moraju biti na suprotnim stranama u odnosu na prvu zajedničku debatu.
29. Tehnički voditelj turnira vodi se načelom da isti sudac ne smije dvaput suditi istoj ekipi, osim u iznimnim situacijama.
30. U neparnim kolima strana je određena slučajno, a u parnima ekipa debatira na strani suprotnoj u odnosu na prethodno neparno kolo.
31. U 1. i 2. kolu parovi se određuju slučajnim odabirom.
32. U 3. i 4. i 5. i 6. kolu parovi se određuju po načelu *high-low with brackets*¹.
33. Plasman ekipa u eliminacijska kola (ako je primjenjivo) određivat će se ovim redoslijedom: broj pobjeda, broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić.
34. Plasman ekipa određivat se ovim redoslijedom: broj pobjeda, broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić.
35. Plasman govornika određivat se ovim redoslijedom: broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić.
36. Odstupanja od pravila iz točaka 27, 28. i 29. moguća su ako ih je zbog tehničkih razloga nemoguće poštivati. O odstupanjima odlučuje glavni sudac ako je potrebno.
37. Debate su otvorene za javnost. Publika ne smije komunicirati sa sucem o debati prije nego što sudac iznese presudu.

VI. SUCI

38. Suci su dužni obavijestiti voditelja turnira, za vrijeme registracije, o tome kojim ekipama ne mogu suditi. Suci ne mogu suditi ekipama u čijem su pripremanju sudjelovali, u kojima debatiraju debatanti s kojima su oni nekada debatirali na turniru, ako su rodbinski povezani s nekim od članova equipe ili zbog nekih drugih razloga o čijoj opravdanosti odlučuje glavni sudac turnira.
39. Sudac mora biti registrirani sudac Hrvatskoga debatnog društva.
40. Svaku debatu sudi minimalno jedan sudac. Ako je sudaca više, broj sudaca mora biti neparan.
41. Sudac je zadužen za to da se debata odvija po pravilima formata debate.

---

¹ Ekipe se podijele u skupine s obzirom na plasman. Tako, na primjer, ako su skupine od 8 ekipa, onda su u jednoj skupini ekipe s plasmanom od 1. do 8. mesta, u drugoj od 9. do 16. itd. Ekipe se za debatu sparaju tako da 1. ekipa debatira s 8, 2. sa 7, 3. sa 6, 4. s 5, odnosno 9. sa 16. i tako dalje.

42. Sudac je zadužen za disciplinu za vrijeme debate. O svim situacijama koje nisu sukladne pravilniku dužan je po završetku debate obavijestiti glavnog suca i tehničkog voditelja.
43. Sudac smije po vlastitoj procjeni udaljiti publiku iz prostorije radi očuvanja discipline.
44. Sudac za vrijeme debate ne smije komentirati debatu.
45. Sudac je dužan ne ponašati se na način za koji se može pretpostaviti da ometa debatante.
46. Sudac presudu donosi isključivo samostalno, neovisno od drugih sudaca (ako ih više sudi jednu debatu).
47. Sudac je dužan javno objaviti pobjednika i dati obrazloženje svoje presude.
48. Sudac ne smije tijekom trajanja čitavog turnira iznositi individualne bodove nikome osim voditelju turnira i glavnom sucu.
49. Sudac mora, osim iz opravdanih razloga, što procjenjuje glavni sudac turnira, donijeti presudu unutar 15 minuta od završetka debate.
50. Sudac je dužan osobno dostaviti ispravno i potpuno popunjeni sudački obrazac u *tab* prije početka sljedećeg kola.
51. Ako u prostoriji za debatu nema mjerača vremena, sudac je dužan sam mjeriti vrijeme.
52. Promjena suca u pojedinoj debati se događa samo uz dopuštenje glavnog suca, ili ako se radi o tehničkoj grešci, uz dopuštenje tehničkog voditelja turnira.
53. Glavni sudac ima diskrečijsko pravo udaljiti suca s turnira ako smatra da je to opravdano.

VII. AUTOMATSKE POBJEDE/PORAŽI I DISKVALIFIKACIJA EKIPA

54. Ekipama za vrijeme debate nije dopušteno korištenje elektronskih uređaja kao što su računala, mobilni telefoni i sl, osim u svrhu mjerjenja vremena govora, uz dozvolu suca.
55. U slučaju da sudac sumnja da ekipa namjerno koristi lažne dokaze i/ili namjerno navodi lažne/krive izvore, treba najprije presuditi debatu uz pretpostavku da su podaci istiniti, odnosno da nije riječ o namjernom varanju, a zatim je dužan obratiti se glavnom sucu radi utvrđivanja točnosti spornih podataka. Ako glavni sudac utvrdi da je ekipa koristila lažne podatke, ta će ekipa biti diskvalificirana s turnira. Pobjeda će se u toj debati automatski pripisati suprotnoj ekipi, a individualni bodovi govornicima nediskvalificirane ekipe ostat će onakvi kako ih je sudac prvotno dodijelio.
56. Ekipe ne smiju kasniti na debatu više od 15 minuta, osim u iznimnim okolnostima, o čemu odlučuju glavni sudac i tehnički voditelj turnira. U protivnom se pobjeda automatski pripisuje suprotnoj ekipi, pri čemu se toj ekipi broj individualnih bodova za tu debatu dodaje kao prosječni broj bodova u debatama u predeliminacijskim kolima. Svim članovima ekipe koja je na tu debatu zakasnila dodjeljuje se minimalan broj individualnih bodova.
57. Sva tri govornika ekipe moraju održati svoj govor. U protivnom se pobjeda automatski pripisuje suprotnoj ekipi. Govornicima koji su održali govore dodjeljuju se bodovi prema sučevoj procjeni (u dogovorenom rasponu), a govorniku koji nije održao govor dodjeljuje se 0 bodova.
58. Ako jedna od ekipa preda debatu prije ili za vrijeme same debate, svim govornicima te ekipe dodjeljuje se 0 individualnih bodova, a suprotnoj ekipi se automatski dodjeljuje pobjeda i prosječan broj individualnih bodova iz svih debata u predeliminacijskim kolima. Ekipa koja je predala debatu diskvalificira se iz daljnog natjecanja.
59. Dužnost je sudaca koji sude pojedine debate izvijestiti glavnog suca o situacijama za koje je relevantno neko od pravila od 55. do 59. Glavni sudac dužan je razmotriti situaciju te na temelju opravdanih razloga utemeljenih na pravilima iz spomenutih točaka donosi odluku o diskvalifikaciji ekipa s pojedinih kola, odnosno čitavog turnira.
60. Ako na turniru postoje *ad hoc* debate, primjenjivat će se specifična pravila koja će se objaviti najkasnije 5 dana prije početka turnira.

61. Odstupanja od pravila iz točaka od 55. do 59. moguća su ako glavni sudac na početku odredi drukčije.

VIII. ŽALBE

62. Ekipe se imaju pravo žaliti na sparivanje i dodjelu sudaca tehničkom voditelju turnira i/ili glavnom sucu, ako sparivanje i dodjela sudaca nisu izvedeni u skladu s ovim pravilnikom. Žalba može biti usmena ili pisana. Žalba mora biti uložena i riješena prije početka sporne debate.
63. Žalba može biti uložena na tijek debate, i to isključivo ako su prekršena pravila stavka 63. ili ako se dogodilo nešto drugo što je iznimno narušilo tijek debate. Ekipa koja se žali mora žalbu dostaviti isključivo u pisanom obliku što hitnije nakon završetka debate, najviše 30 minuta nakon završetka debate na koju se žali. Žalba mora sadržavati ime ekipе, kolo, ime suca/sutkinje, poziciju ekipе koja se žali u debati (A ili N), je li ekipа koja se žali pobijedila ili izgubila te osnovu po kojoj se žali.
64. Žalbu podnose debatanti, pri čemu sva tri debatanta i mentor ekipе koja se žali moraju potpisati žalbu i biti prisutni na turniru do razrješenja žalbe.
65. Glavni sudac ima diskrečijsko pravo ne prihvati žalbu na daljnje razmatranje ako je smatra neutemeljenom.
66. Prije donošenja odluke o usvajanju žalbe, glavni sudac mora razgovarati sa sucem debate na koju je podnesena žalba te s ekipama koje su sudjelovale u debati.
67. Glavni sudac prihvata žalbu ako ustanovi da je došlo do ozbiljne povrede pravila stavka 63. ili neke druge okolnosti koja je iznimno narušila tijek debate.
68. Ako se prihvati žalba na tijek debate, nije moguća automatska promjena odluke suca iz sporne debate, nego se debata ponavlja, osim ako je glavni sudac pratio tijek sporne debate. Ekipe su na istim stranama te s istim rasporedom govornika kao u spornoj debati. Nakon održavanja ponovljene debate, ekipama se pripisuju rezultati iz ponovljene debate. Ponovljenu debatu sudi glavni sudac turnira. Ponovljena debata će se održati u terminu koji ne remeti tijek natjecanja. Do ponavljanja debate, ako ona neće biti održana u prvom sljedećem kolu, glavni sudac bacanjem novčića privremeno dodjeljuje pobjedu jednoj od ekipa, te im se pripisuju individualni bodovi u skladu s prosjekom dotadašnjih debata (osim sporne debate), da bi se moglo nastaviti odvijanje turnira, odnosno sparivanje ekipa. Nakon održavanja ponovljene debate, njezini se rezultati upisuju umjesto rezultata sporne debate, odnosno privremenih rezultata.
69. Na rješenje žalbe ekipa ima pravo podnijeti žalbu Županijskom povjerenstvu.
70. Pritužbe koje se odnose na suce, a koje se tiču kršenja odredbi o ponašanju suca debatanti pismeno upućuju glavnom sucu turnira te nisu vezane uz gore opisane mogućnosti žalbe. Glavni sudac odlučuje jesu li one temelj za zabranu dalnjeg suđenja određenom sucu na turniru. Sve pritužbe glavni sudac nakon turnira dostavlja Upravnom odboru Hrvatskog debatnog društva.

IX. OSTALE NAPOMENE

71. Za sve situacije koje nisu predviđene ovim pravilnikom nadležni su glavni sudac turnira i tehnički voditelj turnira koji odluke moraju donositi konsenzusom, a prije primjene odluku mora potvrditi većina članova Županijskog povjerenstva.
72. Glavni sudac i tehnički voditelj turnira imaju pravo tijekom turnira u slučaju nepredviđenih okolnosti blago odstupiti od Pravilnika, a prije primjene odluku mora potvrditi većina članova provedbenog povjerenstva.

73. Broj i sastav ekipa koje prolaze na Državno natjecanje određuje Državno povjerenstvo na prijedlog Županijskog povjerenstva.
74. Mentorи debatanata imaju pravo podnijeti žalbu na bilo koji aspekt odvijanja natjecanja tri dana po završetku turnira, a Županijsko povjerenstvo ili Upravni odbor Hrvatskog debatnog društva dužni su na prigovor odgovoriti u roku od deset radnih dana.

PRAVILNIK SREDNJOŠKOLSKIH ŽUPANIJSKIH NATJECANJA U DEBATI

I. FORMAT U KOJEM SE ODVIJA NATJECANJE

1. Format natjecanja je *World Schools*.
2. Tezu natjecanja određuje Županijsko povjerenstvo
3. Govori su u trajanju 8/8/8 minuta.
4. Sumacijski govori (govori odgovori) u trajanju su od 4 minute.
5. Na natjecanju se natječu isključivo ekipe od 3 člana.
6. Prvi ili drugi govornik svake od ekipa mora biti određen za iznošenje sumacijskog govora prije početka svake debate putem upisivanja na sudački obrazac.

II. ORGANIZACIJA NATJECANJA

7. Organizatori natjecanja su Hrvatsko debatno društvo, Agencija za odgoj i obrazovanje i županije, odnosno Grad Zagreb.
8. Upravni odbor udruge Hrvatsko debatno društvo na prijedlog provedbenog povjerenstva imenuje glavnog suca turnira i tehničkog voditelja turnira (*voditelja taba*).
9. Glavni sudac zadužen je za provedbu ovog Pravilnika na turniru.
10. Tehnički voditelj turnira zadužen je za određivanje parova u debatama i dodjeljivanje sudaca.
11. Žalbe na rad tehničkog voditelja i glavnog suca mentori debatanata podnose u roku 3 dana od završetka turnira u pisanom obliku provedbenom povjerenstvu, koje je dužno kontaktirati relevantna povjerenstva za natjecanja.
12. U plasman ekipa i govornika tijekom natjecanja uvid mogu imati jedino tehnički voditelj turnira i osobe koje mu pomažu te glavni sudac turnira.

III. PRIJAVE NA NATJECANJE

13. Eklepe prijavljuju isključivo registrirani voditelji klubova
14. Eklepe na natjecanju mogu sudjelovati isključivo kao predstavnici škole.
15. Eklepe se prijavljuju nadležnom tijelu u predviđenom roku na propisanoj *on-line* prijavnici koja se objavljuje na internetskoj stranici www.azoo.hr.
16. Prilikom prijava ekipa Županijsko povjerenstvo ima pravo odrediti maksimalan broj ekipa koje pojedini klub može prijaviti. Ovo se pravilo može uvesti i naknadno, najkasnije 5 dana prije početka turnira.
17. Županijsko povjerenstvo ima pravo uvjetno prihvati eklepe u slučaju da postoji mogućnost osiguravanja uvjeta za nastup svih ekipa.

IV. EKIEPE KOJE SUDJELUJU NA NATJECANJU

18. Na natjecanju sudjeluju isključivo ekipe koje su se prijavile nadležnom tijelu u predviđenom roku.
19. Ekipa debatira u istom sastavu kroz cijeli turnir. Iznimke su moguće tijekom turnira, ako glavni sudac i tehnički voditelj turnira ustanove da je riječ o opravdanim razlozima, pri čemu je moguća jedna zamjena jednog govornika. Zamjenski govornik mora biti debatant koji nije sudjelovao na tom turniru u sklopu neke druge ekipe, a poželjno je da dolazi iz istog kluba kao i ostatak ekipe.
20. Imena ekipa sastoje se od imena kluba i rednog broja.
21. Voditelj turnira ima pravo bez konzultacije s ekipama promijeniti ime ekipe prije početka turnira.
22. Ekipa nakon prijave nema pravo mijenjati ime ekipe. Posljedice mijenjanja imena ekipe bez dogovora s voditeljem turnira ne mogu biti osnova za žalbu.

23. Na turniru je dopušteno koristiti isključivo pisane i tiskane materijale, uključujući knjige, časopise, vlastite bilješke i sl., osim u pripremi *ad hoc* teze.
24. Tijekom govora nije dopušteno u svrhu argumentacije koristiti rekvizite, kao što su grafikoni, slike i slično.
25. Tijekom debate dopušteno je dodavanje manjih bilješki govorniku. Sudac ima pravo zaustaviti ovo ako procijeni da se radi o prevelikom utjecaju na sadržaj govora.
26. Odstupanja od pravila iz točaka 21, 22. i 23. moguća su ako glavni sudac na početku turnira odredi prilagodbe, o čemu će sudionici pravovremeno biti obaviješteni.

V. NATJECANJE

27. Turnir ima 6 kola.
28. U iznimnim slučajevima, uz konzultacije s organizatorima turnira i Upravnim odborom Hrvatskog debatnog društva moguće su promjene broja kola na manji broj.
29. Dvije ekipe se mogu tijekom natjecanja susresti najviše dvaput, pri čemu u drugoj zajedničkoj debati moraju biti na suprotnim stranama u odnosu na prvu zajedničku debatu.
30. Tehnički voditelj turnira vodi se načelom da isti sudac ne smije dvaput suditi istoj ekipi, osim u iznimnim situacijama.
31. U neparnim kolima strana je određena slučajnim odabirom, a u parnima ekipa debatira na strani suprotnoj u odnosu na prethodno neparno kolo.
32. U 1. i 2. kolu parovi se određuju slučajnim odabirom.
33. U 3. i 4. i 5. i 6. kolu parovi se određuju po načelu *high-low with brackets*².
34. Plasman ekipa u eliminacijska kola (ako je primjenjivo) određivat će se ovim redoslijedom: broj pobjeda, broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić.
35. Plasman ekipa određivat se ovim redoslijedom: broj pobjeda, broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić.
36. Plasman govornika određivat se ovim redoslijedom: broj govorničkih bodova, zbroj rangova govornika, broj govorničkih bodova minus *high+low*, broj govorničkih bodova minus 2 *high+low*, *z score*, glavni sudac baca novčić.
37. Odstupanja od pravila iz točaka 27, 28. i 29. su moguća ako ih je zbog tehničkih razloga nemoguće poštivati. O odstupanjima odlučuje glavni sudac ako bude potrebno.
38. Debate su otvorene za javnost. Publika ne smije komunicirati sa sucem o debati prije nego što sudac iznese presudu.

VI. SUCI

39. Suci su dužni obavijestiti voditelja turnira, za vrijeme registracije, o tome kojim ekipama ne mogu suditi. Suci ne mogu suditi ekipama u čijem su pripremanju sudjelovali, u kojima debatiraju debatanti s kojima su oni nekada debatirali na turniru, ako su rodbinski povezani s nekim od članova ekipa ili zbog nekih drugih razloga o čijoj opravdanosti odlučuje glavni sudac turnira.
40. Sudac mora biti registrirani sudac Hrvatskoga debatnog društva.
41. Svaku debatu sudi minimalno jedan sudac. Ako je sudaca više, broj sudaca mora biti neparan.

---

² Ekipa se podijele u skupine s obzirom na plasman. Tako, na primjer, ako su skupine od 8 ekipa, onda su u jednoj skupini ekipa s plasmanom od 1. do 8. mesta, u drugoj od 9. do 16. itd. Ekipa se za debatu sparaju tako da 1. ekipa debatira s 8, 2. sa 7, 3. sa 6, 4. s 5, odnosno 9. sa 16. i tako dalje.

42. Sudac je zadužen za to da se debata odvija po pravilima formata debate.
43. Sudac je zadužen za disciplinu za vrijeme debate. O svim situacijama koje nisu sukladne pravilniku, dužan je po završetku debate obavijestiti glavnog suca i tehničkog voditelja.
44. Sudac smije po vlastitoj procjeni udaljiti publiku iz prostorije radi očuvanja discipline.
45. Sudac za vrijeme debate ne smije komentirati debatu.
46. Sudac je dužan ne ponašati se na način za koji se može pretpostaviti da ometa debatante.
47. Sudac presudu donosi isključivo samostalno, nezavisno od drugih sudaca (ako ih više sudi jednu debatu).
48. Sudac je dužan javno objaviti pobjednika i dati obrazloženje svoje presude.
49. Sudac ne smije tijekom trajanja čitavog turnira iznositi individualne bodove nikome osim voditelju turnira i glavnom sucu.
50. Sudac mora, osim iz opravdanih razloga, što procjenjuje glavni sudac turnira, donijeti presudu unutar 15 minuta od završetka debate.
51. Sudac je dužan osobno dostaviti ispravno i potpuno popunjeni sudački obrazac u *tab* prije početka sljedećeg kola.
52. Ako u prostoriji za debatu nema mjerača vremena, sudac je dužan sam mjeriti vrijeme.
53. Promjena suca u pojedinoj debati se događa samo uz dopuštenje glavnog suca, ili ako se radi o tehničkoj grešci, uz dopuštenje tehničkog voditelja turnira.
54. Glavni sudac ima diskrečijsko pravo udaljiti suca s turnira ako smatra da je to opravdano.

VII. AUTOMATSKE POBJEDE/PORAZI I DISKVALIFIKACIJA EKIPA

55. Ekipama za vrijeme debate nije dopušteno korištenje elektronskih uređaja kao što su računala, mobilni telefoni i slično, osim u svrhu mjerjenja vremena govora, uz dopuštenje suca.
56. U slučaju da sudac sumnja da ekipa namjerno koristi lažne dokaze i/ili namjerno navodi lažne/krive izvore, treba najprije presuditi debatu uz pretpostavku da su podaci istiniti, odnosno da nije riječ o namjernom varanju, a zatim je dužan obratiti se glavnom sucu radi utvrđivanja točnosti spornih podataka. Ako glavni sudac utvrdi da je ekipa koristila lažne podatke, ta će ekipa biti diskvalificirana s turnira. Pobjeda će se u toj debati automatski pripisati suprotnoj ekipi, a individualni bodovi govornicima nediskvalificirane ekipe ostat će onakvi kako ih je sudac prvotno dodijelio.
57. Ekipe ne smiju kasniti na debatu više od 15 minuta, osim u iznimnim okolnostima, o čemu odlučuju glavni sudac i tehnički voditelj turnira. U protivnom se pobjeda automatski pripisuje suprotnoj ekipi, pri čemu se toj ekipi broj individualnih bodova za tu debatu dodaje kao prosječni broj bodova u debatama u predelimacijskim kolima. Svim članovima ekipe koja je na tu debatu zakasnila dodjeljuje se minimalan broj individualnih bodova.
58. Sva tri govornika ekipe moraju održati svoj govor. U protivnom se pobjeda automatski pripisuje suprotnoj ekipi. Govornicima koji su održali govore dodjeljuju se bodovi prema sučevoj procjeni (u dogovorenom rasponu), a govorniku koji nije održao govor dodjeljuje se 0 bodova.
59. Ako jedna od ekipa pred debatu prije ili za vrijeme same debate, svim govornicima te ekipe dodjeljuje se 0 individualnih bodova, a suprotnoj ekipi se automatski dodjeljuje pobjeda i prosječan broj individualnih bodova iz debata u predelimacijskim kolima. Ekipa koja je predala debatu diskvalificira se iz dalnjeg natjecanja.
60. Dužnost je sudaca koji sude pojedine debate izvijestiti glavnog suca o situacijama za koje je relevantno neko od pravila od 56. do 60. Glavni sudac dužan je razmotriti situaciju te na temelju opravdanih razloga utemeljenih na pravilima iz spomenutih točaka donosi odluku o diskvalifikaciji ekipa s pojedinih kola, odnosno čitavog turnira.

61. Ako na turniru postoje *ad hoc* debate, primjenjivat će se specifična pravila koja će se objaviti najkasnije 5 dana prije početka turnira.

VIII. ŽALBE

62. Ekipe se imaju pravo žaliti na sparivanje i dodjelu sudaca tehničkom voditelju turnira i/ili glavnom sucu, ako ono nije izvedeno u skladu s ovim pravilnikom,. Žalba može biti usmena ili pismena. Žalba mora biti uložena i riješena prije početka sporne debate.
63. Žalba može biti uložena na tijek debate, i to isključivo ako su prekršena pravila stavka 1. ili ako se dogodilo nešto drugo što je iznimno narušilo tijek debate. Ekipa koja se žali mora žalbu dostaviti isključivo u pisanom obliku što hitnije nakon završetka debate, najviše 30 minuta nakon završetka debate na koju se žali. Žalba mora sadržavati ime ekipa, kolo, ime suca/sutkinje, poziciju ekipa koja se žali u debati (A ili N), je li ekipa koja se žali pobijedila ili izgubila te osnovu po kojoj se žali.
64. Žalbu podnose debatanti, pri čemu sva tri debatanta i mentor ekipa koja se žali moraju potpisati žalbu i biti prisutni na turniru do razrješenja žalbe.
65. Glavni sudac ima diskrecijsko pravo ne prihvati žalbu na daljnje razmatranje ako je smatra neutemeljenom.
66. Prije donošenja odluke o usvajanju žalbe, glavni sudac mora razgovarati sa sucem debate na koju je podnesena žalba te s ekipama koje su sudjelovale u debati.
67. Glavni sudac prihvata žalbu ako ustanovi da je došlo do ozbiljne povrede pravila stavka 64. ili neke druge okolnosti koja je iznimno narušila tijek debate.
68. Ako se prihvati žalba na tijek debate, nije moguća automatska promjena odluke suca iz sporne debate, nego se debata ponavlja, osim ak je glavni sudac pratio tijek sporne debate. Ekipe su na istim stranama te s istim rasporedom govornika kao u spornoj debati. Nakon održavanja ponovljene debate, ekipama se pripisuju rezultati iz ponovljene debate. Ponovljenu debatu sudi glavni sudac turnira. Ponovljena debata će se održati u terminu koji ne remeti tijek natjecanja. Do ponavljanja debate, ako se ona neće održati u prvom sljedećem kolu, glavni sudac bacanjem novčića privremeno dodjeljuje pobjedu jednoj od ekipa, te im se pripisuju individualni bodovi u skladu s prosjekom dotadašnjih debata (osim sporne debate), da bi se moglo nastaviti odvijanje turnira, odnosno sparivanje ekipa. Nakon održavanja ponovljene debate, njezini se rezultati upisuju umjesto rezultata sporne debate, odnosno privremenih rezultata.
69. Na rješenje žalbe ekipa ima pravo podnijeti žalbu Županijskom povjerenstvu.
70. Pritužbe koje se odnose na suce, a koje se tiču kršenja odredbi o ponašanju suca ovog pravilnika, debatanti u pisanom obliku upućuju glavnom sucu turnira te nisu vezane uz gore opisane mogućnosti žalbe. Glavni sudac odlučuje jesu li one temelj za zabranu daljnog suđenja određenom sucu na turniru. Sve pritužbe glavni sudac nakon turnira dostavlja Upravnom odboru Hrvatskoga debatnog društva.

IX. OSTALE NAPOMENE

71. Za sve situacije koje nisu predviđene ovim Pravilnikom nadležni su glavni sudac turnira i tehnički voditelj turnira koji odluke moraju donositi konsenzusom, a prije primjene odluku mora potvrditi većina članova Županijskog povjerenstva.
72. Glavni sudac i tehnički voditelj turnira imaju pravo tijekom turnira u slučaju nepredviđenih okolnosti blago odstupiti od Pravilnika, a prije primjene odluku mora potvrditi većina članova Županijskog povjerenstva.
73. Broj i sastav ekipa koje prolaze na državno Natjecanje određuje Državno povjerenstvo na prijedlog Županijskog povjerenstva.

74. Mentorи debatanata imaju pravo podnijeti žalbu na bilo koji aspekt odvijanja natjecanja tri dana po završetku turnira, a Županijsko povjerenstvo ili Upravni odbor Hrvatskoga debatnog društva dužni su na prigovor odgovoriti u roku od deset radnih dana.